

Kupka za 200 tisíc, „zaručeně pravý“

Stále více lidí se v nejisté době pokouší uložit peníze do umění. Zneužívají toho **padělatelé, ale i nepoctiví galeristé.** O falzech se moc nemluví, proto byznys kvete.

Dvanáct třináct falešných obrazů Mony Lisý? Rudolfovi II. ve filmu Císařův pekař a pekařův císař bylo jedno, kolik za ně utratí. Vášně je vášně, ať už jde o lásku panovníka k umění, nebo padělatelů k penězům. Těch druhých v Česku přibývá tak rychle, jak roste počet lidí, kteří kvůli krizi investují do obrazů statisíce i miliony korun.

Současný trend se situací ve filmu podobá. Také si můžete několikrát koupit stejný falešný obraz – třeba od Emila Filly za stovky tisíc korun. Národní galerie nejčastěji narazí na falza tak ceněných autorů, jako jsou (kromě Filly) František Kupka, Josef Čapek, Jan Zrzavý, Josef Lada. Z cizích pak Chagall, Picasso či Matisse. Aktuálně je u padělatelů „v módě“ Kamil Lhoták.

„Pokud chcete snadno a rychle přijít o peníze, kupte Fillu na Aukru. Zaplatit za obraz, který člověk neviděl, je šlešství“, popisuje největší riziko ředitel starých sbírek Národní galerie Vít Vlnas.

V porovnání s rudolfínskou dobou však existuje jeden rozdíl: byznys s podvrhy nemá daleko k organizovanému zločinu. MF DNES mluvila se znalci i sběrateli, kteří čelili vydírání, když se proti padělání obrazů ohradili. V obchodech s uměním se točí miliony a mnoho odborníků mluví o tom, že až každé čtvrté plát-

FAKTA

Jak neutratit za falzum

- Kupujte díla živých autorů. Padělají se sice i ona, avšak ne tolik a při koupi přímo od umělce máte jistotu.
- Zaměřte se na drahé obrazy. Podle specialisty Zdeňka Nováka (Falzum STOP) je nejvíce falz v ceně kolem 200 tisíc korun. Nepoctivci spoléhají na to, že kupce nebude chtít investovat další desítky tisíc do posudku.
- Obratěte se na renomovaného znalce. Falzum odhali s jistotou.
- Nekupujte na internetu.
- Studujte autory, trh, pověsti galerií, znalců, nekupujte nápadně levná díla.

no může být podvrh. Falza prodávají i některé galerie. „I na to by kupci měli dávat pozor,“ varuje ředitel Nadace Jana a Medy Mládkových Jiří Lammel. Mecenáška umění Meda Mládková do své sbírky kupuje jen díla živých malířů nebo obchoduje s prověřenými partnery.

Známy sběratel, znalec a galerista Martin Kodl brojí proti trhu s falzy léta. Trochu skepticky vypravuje o napodobeninách Filly, Kavana nebo Brožíka, které prohlásil za falza a pak je našel v nabídce konku-

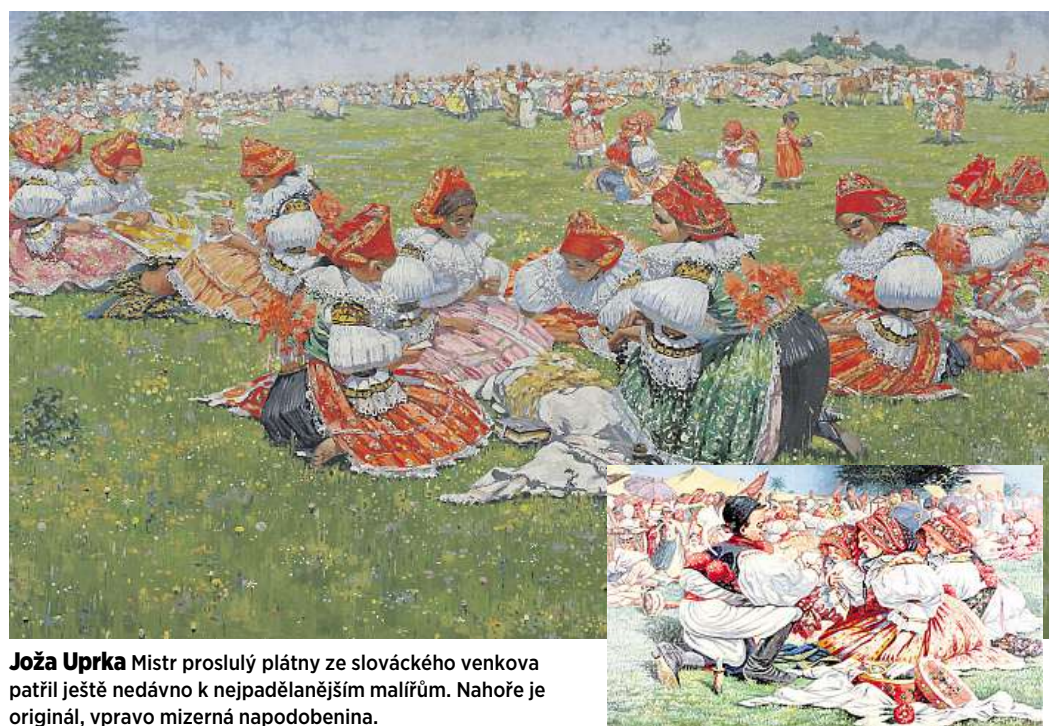
renčních galerií. Na novově špičce mezi sběrateli je aktuálně Kupka. To je pro podvodníky lákavá výzva. „Když se prodá Kupkův obraz za padesát milionů (nedávný český aukční rekord), tak se vzápětí objeví několik falešných Kupků,“ popisuje zkušenosti Vít Vlnas.

Obchod s padělků rozdmýchává naivita lidí spojená s touhou po rychlém zisku. „I sběratelé k nám chodí s tím, že koupili od důvěryhodného člověka Kupku nebo Čapka nápadně levně – třeba za dvě stě tisíc,“ líčí Vlnas. Takové příběhy často končí tím, že se kupec z expertizy dozví, že vlastní plátno, které nemá ani cenu rámu, ve kterém visí.

Galerie narazí na falza opakovaně

Kvalita padělků se velmi liší. U některých to znalec pozná hned, jindy sleduje detaily. Třeba úsměv dobytka. „Zkuste si nakreslit krávu, jak se směje. To uměl jen Lada,“ říká Vlnas. Pokud na obraze zrovna není snadno identifikovatelný detail, zkoumají znalci, zda styl malby odpovídá autorovi, poměřují rukopis či přípravu plátna, jež je u každého charakteristická.

Podle šéftrestatára Petra Kuthana se stává, že do Národní galerie dorazí stejný padělek na analýzu i několikrát. „Majiteli dáme posudek, že je to falzum, a za rok či dva se tu obraz objeví znovu,“ říká Kuthan.

Joža Uprka Mistr proslulý plátny ze slováckého venkova patřil ještě nedávno k nezapadlým malířům. Nahoře je originál, vpravo mizerná napodobenina.

Co se pak děje? Někdo prodá plátno dāl, jiný si ho dá nad krb. Galerie snímky podvrhů nezveřejňují. „Nemicháme se do soukromého obchodu s uměním,“ vysvětluje Vlnas.

Právě kvůli rotujícímu podvrhům začal bývalý policista Zdeněk Novák provozovat internetové stránky Falzum STOP. Sami napálení sběratelé o tom totiž nechtějí hovořit, aby si dali pozor a nepřišli zbytečně o peníze,“ vysvětluje Novák web, kde lze nalézt snímky desítek podvrhů. Podle něj celý trh deformují tři hlavní aspekty: pár nekalitních znalců, nepoctiví prodejci, pomalé soudy. Je přesvědčen, že by kupcům nejvíce pomohlo, kdyby i Národní galerie falza zveřejňovala.

Kateřina Frouzová

Pravoslav Kotík, Toaletta Falešný obraz vydávaný za dílo Pravoslava Kotíka stál sběratele 170 tisíc korun. Podle posudku Národní galerie je nalakovaný, aby působil staře, a umělsně zašpiněn. Podvržená jsou i razítka Kotíkovy rodiny na zadní straně. Rukopis obrazu neodpovídá pracem malíře z daného období. Obraz vznikl pravděpodobně podle fotografie originálu v 90. letech 20. století. Foto: Falzum STOP

Známý ekonom Schwarz se kvůli padělku soudí

PRAHA (frk) 43 x 58 centimetrů velká malba Toaletta (na snímku vlevo) vyvolala na českém trhu s uměním aféru. Koupil ji v roce 2006 známý ekonom z pražské VŠE Jiří Schwarz za 170 tisíc korun. Pak si koupil obdobný obraz Účes, který je podle něj skutečným originálem malíře Pravoslava Kotíka. Od roku 2007 se s galeristou, který mu prodal první dílo, soudí. Podle předpokladů rozsudku měl Schwarz prodejci zaplatit milionové odškodné za pomluvu. Vrchní soud letos v únoru toto rozhodnutí zrušil s tím, že nejprve musí soudy vyjasnit, zda je obraz opravdu padělek.

Pozor na ně!

Na trhu se podle sdružení Falzum STOP objevily například padělků těchto obrazů. Jen dvě poslední díla mají hodnotu přes dvě stě tisíc korun, pokud jsou pravá. Jako falza nemají hodnotu žádnou. Mezi nejčastější padělané umělce patří čeští modernisté Emil Filla, Pravoslav Kotík, František Kupka, Josef Lada, Jan Zrzavý, Josef Čapek či Kamil Lhoták. Foto: www.falzumstop.cz

Zátíší s kytarou s podpisem Emila Filly. Bezcenné, hrubé a diletantské falzum.

Hradčany s Mánesovým mostem, Jan Bauch. Padělek je 122 centimetrů dlouhý a 47 centimetrů vysoký.

Portrét ženy, Jan Zrzavý. Originál stojí asi 190 tisíc.

Pobřeží, signováno Antonín Procházka. Odhadní cena pravého díla je 30 tisíc korun.

O víkendů policisty zmlátli, včera se jim útočníci omluvili

Víkendová **bitka má nečekanou dohru**, obvinění to neovlivní

JIHLAVA (zk) O víkendů zbili ve velké přesile dva policisty, včera se jim Romové přišli omluvit. Napadení policisté však na schůzku nepřišli, dorazila pouze krajská policie mluvčí Dana Čírtková. Ta sice omluvu ocenila, ruku si však s útočníky podat odmítla.

Skupina Romů v noci na neděli slavila v jednom z jihlavských barů. Pár si jich odskočilo ven, kde se dostali do potyčky s kolemjducími. Jen o pár chvil později jela kolem policie hlídka. Muži v uniformách zasáhli. Vyskákali z auta a snažili se násilníky odtrhnout.

Jenže na dva policisty se za okamžik vrhla údajně až patnácti-členná přesešla. Několik útočníků je bilo pěstmi, jeden z policistů skončil v nemocnici s vykloubenou čelistí.

Bitku ukončili až policejní posi-

ly. Dva nejagresivnější rváči putovali na pár hodin do cely. A včera se přišli zástupcům policie omluvit. Setkání se odehrálo na stejném místě jako víkendová bitka, u restaurace Krystal.

Muži jsou obviněni z napadení úřední osoby. Trvají na tom, že se událost seběhla jinak. „Není pravda, že by nás bylo na policisty třicet. Mého čtrnáctiletého syna zbili do krve dva mladíci. Šli jsme si to s nimi ven vyřídit, když už tam policisté stáli. Chtěl jsem jen bránit syna,“ popsal jeden z obviněných. „Od policistů jsem dostal obuškem tak, že jsem se z toho po...“ dodal.

„Omluvu vnímáme tak, že si útočníci uvědomují nepřipustnost útoku a v budoucnu ho nebudou opakovat. Nic to ale nemění na právní kvalifikaci jejich jednání,“ řekla mluvčí Čírtková.

Armáda šetří, bránit nás budou zálohy

PRAHA Přes rok normálně chodí do práce, ale čas od času dostanou povolávací rozkaz. Vezmou si dovolenou, oblečou maskáče a jedou na vojenský výcvik. Aktivní záložníci jsou nadšenci, jejichž velkou výhodou je, že jsou levní. Zatímco profesionálním vojákům musí stát dávat plat a další příspěvky, nemluví o nákladech na výcvik, záložní- kům vyplácí jen kompenzace ušlé mzdy, když jsou na cvičení.

Náklady na jednoho záložníka jsou pětkrát nižší než na profesionála. A právě proto hodlá armáda rezervistů využívat mnohem více než dosud, aby i po dramatických škrtech v rozpočtu byla schopna zajistit obranu země. Vyplývá to z připravované koncepce ministerstva obrany. Dnes je členů aktivních záloh jen něco málo přes tisíc, v budoucnu jich má být pětkrát tolik. Profesionálů má dnes armáda 23 tisíc, takže rezervisté budou za několik let tvořit velmi významnou sílu.

Jak ale tolik lidí přesvědčit, aby dvakrát či třikrát ročně nechali práci a vyrazili na týden či deset dní na manévry? Ministerstvo plánuje významně zvýšit finanční kompenzace zaměstnavatelům. Za každého záložníka dostane firma ročně 30 tisíc korun bez ohledu na to, kolikrát jej armáda ročně „vyreklamuje“ z práce.

Ti si pak budou moci ve vojsku zvyšovat kvalifikaci v technických, manažerských či počítačových oborech. Což se může hodit i zaměstnavatelům rezervistů, jimž se

zároveň zvedne „plat“, který od armády dostávají z 500 na 1 000 korun měsíčně.

„Britové posilují kvůli snižování rozpočtu význam záložníků při své obraně. Proč bychom měli být výjimkou?“ vysvětluje ministr obrany Alexandr Vondra (ODS). Vtip je podle něj i v tom, že některé vojáky armáda nepotřebuje celoročně, ale jen nárazově – třeba při povodních,

posílení policejních hlídek nebo při ochraně strategických objektů. A k tomu není nutné si držet a platit mnohem dražší profesionály.

Strategové obrany zvažují, že časem budou vysílat záložníky i do zahraničních misí, byť zřejmě ne přímo do boje. Mohli by tam však působit například jako technici či počítačová specialisté. Pokud stát opravdu bude vyplácet zaměstna-

vatelům 30 tisíc ročně, nebude podle jednoho ze zakladatelů aktivních záloh Františka Kocha problém získat čtyři tisíce nových rezervistů.

Bývalý šéf armády Jiří Šedivý nápade oceňuje. Profesionální vojáci se podle něj mohou od záložníků leccemu přiučit – třeba v nasazení a morálce. Určitě i proto, že rezervisté se musí v civilu často tvrdě ob-racet, aby se uživilí.

Jan Gazdík

INZERCE

					841 115 115 www.eximtours.cz						
DESTINACE	DNY	ODLET Z	KAT.	STRAVA	CENA	DESTINACE	DNY	ODLET Z/doprava	KAT.	STRAVA	CENA
ISLAND poznávací okruh	8	20.06. Praha	3*	PP	41 990 Kč	TUNISKO - PEVNINA	8	01.06. Praha	5*	AI	11 490 Kč
ŘECKO - RHODOS	8	29.05. Praha	4*	AI	10 990 Kč	TUNISKO - DJERBA	8	08.06. Praha	4*	AI	10 390 Kč
ŘECKO - KORFU	8	31.05. Praha	3*	AI	10 990 Kč	EGYPT - HURGHADA	8	30.05. Praha	5*	AI	9 990 Kč
ŘECKO - ZAKYNTHOS	12	01.06. P., B., Q.	4*+	AI	13 990 Kč	EGYPT - MARSÁ	8	31.05. Praha	4*+	AI	10 990 Kč
BULHARSKO	8	10.06. Praha	3*	SN	6 990 Kč	EGYPT - SHARM	12	01.06. Praha	4*	AI	13 990 Kč
MALLORCA	8	02.06. Praha	3*	PP	9 390 Kč	EGYPT - TABÁ	8	01.06. Praha	4*	AI	9 990 Kč
K MEZINÁRODNÍMU DNI DĚTÍ JICH 20 000 ZDARMA LETÍ!*											
TURECKO - BODRUM	11	30.05. Praha	4*+	AI	12 990 Kč	ITÁLIE - SARDINIE	8	02.06. Praha	4*	AI	14 190 Kč
TURECKO - ANTALYA	12	02.06. P., B., Q.	4*+	AI	12 890 Kč	ITÁLIE - LAGO DI GARDA	4	07.06. vd	3*	PP	4 690 Kč
TURECKO - IZMIR	8	01.06. Praha	3*+	AI	9 990 Kč	MAĎARSKO - SÁRVÁR	4	07.06. vd	4*	PP	4 290 Kč
KAPVERDY	8	30.05. Praha	4*	PP	11 990 Kč	RAKOUSKO - KORUTANY	4	21.06. vd	3*	PP	3 290 Kč
MAROKO	8	31.05. Praha	5*	AI	12 890 Kč	RAKOUSKO - ŠTÝRSKO	4	05.07. vd	APT	BS	1 690 Kč
SAE	8	30.05. Praha	4*	PP	10 990 Kč	SLOVENSKO - PIEŠŤANY	8	01.07. vd	3*	PP	8 990 Kč
<small>AI - all inclusive PP - polopenze PLP - plná penze SN - snídani</small>						<small>Doporučujeme zakoupit cestovní pojištění. Ceny neobsahují víza. Paha - Praha Q, Ostrava - Ostrava B, Br. - Brno</small>					
<small>CENA JE KONEČNÁ platí pro 1 osobu ve dvoulůžkovém standardním pokoji dle popisu v katalogu.</small>						<small>VD - vlastní doprava APT - apartmán *platí pouze při rezervaci od 22.5.-10.6.2012 a pro katalogové ceny u vybraných hotelů</small>					
59x Praha Brno Hradec Králové Karlovy Vary Kladno Liberec Olomouc Pardubice Mladá Boleslav Ostrava Veselí n/Moravou Plzeň Tábor Děčín České Budějovice Kolín Teplice Písek Chomutov Zlín Píbram Opava Vsetín Jihlava Znojmo Uherské Hradiště Česká Lípa Strakonice Ústí nad Labem Beroun Benešov Frydek Místek Trutnov Havířov Jablonec n./Nisou Havlíkův Brod Třebíč Český Těšín Pálňov Val. Meziříčí											

Místo činu Oldřich a Marek se včera přišli omluvit před stejný bar, kde se odehrála bitka. Přišla však jen policejní mluvčí. Foto: J. Šnajdr, MF DNES